

Kennisplatform Educatie en Presentatie

Archiefeducatie online, najaarsbijeenkomst kennisplatform

Dinsdag 10 november 2020, 10:00- 12:00 uur

Aanwezig

Lizette Blokker (SA Alkmaar), Suzanne Lekkerkerker (RHC Vecht & Venen), Stefanie van Odenhoven (SA Amsterdam),

Aura Pattinama (SA Rotterdam), Lotte Belice Baltussen (DE/Kennisnet),

K. Jongeling (GA Barneveld), Lisette Blokker (RA Alkmaar), Karin Liefing (HHRS Rijnland), Ellen Loozen (NA Den Haag), Marjet van Rietschoten (DEN), Sophie van Aardenne (RA Alkmaar), Susan Suèr (ELO Leiden), Lise (NHA Haarlem), Mieke Heurneman (LE Utrecht), Esther van Gelder (Huygens ING (KNAW), Sylvia Dumont (RA Rivierenland), Jacqueline Zilver schoon (RA Rivierenland), Anneke van Waarden-Koets (ZA Middelburg).

Technische ondersteuning KIA/Pleio: Job Nijssen (RHC Limburg)

Thema: online archiefeducatie en -presentatie

Met welke digitale ontwikkelingen ben jij bezig? Ben je afgelopen maanden overgestapt op online aanbod of andere platforms? Hoe is dat bevallen en wat heb je er van geleerd en wat kunnen collega's hiervan leren?

Opening

Ellen Loozen van het Nationaal Archief en Anneke van Waarden-Koets van het Zeeuws Archief, duo-aanjagers van het Kennisplatform Educatie en Presentatie (KEP), heten de deel nemers van harte welkom.

Hierna volgen korte aantekeningen per onderdeel. Bekijk ook de chatgeschiedenis voor de vragen en antwoorden per onderdeel:

<https://kia.pleio.nl/files/view/55816416/chat-online-kep-bijeenkomst-10-november-2020.txt>

Vloggen en digitale escaperoom

Sylvia Dumont en Jacoline Zilverschoon van Het Regionaal Archief Rivierenland vertellen over de tijdens corona ontwikkelde [digitale escape room](#) en geven tips over vloggen, opgedaan tijdens het maken van [vlogs](#) van het Regionaal Archief Rivierenland.

Korte aantekeningen:

VLOGGEN: Eén vlog per maand, duur: maximaal 3 minuten. Meewerkenden: de directeur (presenteren), archivaris (onderzoek) en communicatie (script, monteren, publiceren). Voorbereiden: 10 vlogs vergen ca 80 uur voorbereidingstijd als het eenmaal goed loopt. In de beginfase kostte het meer tijd. Bij de voorbereiding hoort ook afstemming. Per vlog ca 15 à 20 uur van voorbereiding tot publicatie. Opnemen ca een half uur per vlog. Per dagdeel worden ca 3 tot 4 vlogs opgenomen. Monteren ca een uur per vlog.

Tips: Sluit aan bij de actualiteit. Toon steeds een andere locatie.

ESCAPEROOM / MYSTERY GAME: Doelgroep: mensen die niets van archieven afweten (niet per definitie kinderen). Gratis mogelijkheden: Yurls (zie Meester Henk Escaperooms), Google Forms en Twyne. RAR koos voor GoogleForms vanwege opmaak en gebruiksgemak. Wel opletten: het door de puzzelaar te geven antwoord moet exact hetzelfde zijn als door de makers bedacht. Dat kan wat lastig zijn, maar je kunt een aantal hints inbouwen. Een ander nadeel van Google Forms is, dat het alleen lineair werkt, in tegenstelling tot Twyne.

Tips: Maak budget vrij. Start met een overkoepelend verhaal. Testen, testen, testen.

Bekijk de presentaties in de bestandenbox:

<https://kia.pleio.nl/files/view/55816406/presentatie-rar-tips-vloggen-sylvia-jacoline.pdf>

<https://kia.pleio.nl/files/view/55816405/presentatie-rar-tips-escape-game-sylvia-jacoline.pdf>

Hoe maak ik aantrekkelijk en bruikbaar aanbod voor het onderwijs

Lotte Belice Baltussen, Kennisnet/Netwerk Digitaal Erfgoed: [hoe maak ik aantrekkelijk en bruikbaar aanbod voor het onderwijs](#)

Korte aantekeningen:

Hoe zorgen we dat digitaal erfgoed een betekenisvol product wordt, hoe moet een product eruit zien en wat moet je er mee kunnen? Aansluiten bij de doelgroep. Laagdrempelig. Maak het geschikt voor een digibord (87% PO-scholen gebruikt dit en 74% gebruik in VO). Test het uit op een digibord. Zorg ook voor print-outversies in

PDF. Laat echte voorwerpen zien, live of via een afbeelding of filmpje, met name voor jongere kinderen. Met oudere kinderen kun je ook discussies inbouwen.

Tips: Maak een bewerkbare les, PDF's zijn door een leerkracht niet aan te passen. Maak bijvoorbeeld lessen via LessonUp. Zorg voor een bruikbaar lettertype, bijvoorbeeld Arial of een gratis lettertype dat aansluit bij het lettertype dat jouw organisatie gebruikt. Je kunt ook los je organisatielettertype bijvoegen. Voeg interactie toe. Zorg voor een strakke vormgeving. Platform: Digitale Scheurkalender. Zorg voor functionele afbeeldingen. 5-10 slides per 15 minuten is voldoende. Download het stappenplan voor het maken van digitale lessen via LinkedIn.

Bekijk de presentatie in de bestandenbox:

<https://kia.pleio.nl/files/view/55816419/presentatie-den-aantrekkelijk-en-bruikbaar-aanbod-maken-lotte-baltussen.pdf>

De cipierster – Zo kun je een podcast maken

Susan Suèr, Erfgoed Leiden en Omstreken: [De cipierster](#) - Zo kun je een podcast maken.

Korte aantekeningen:

'Crime sells' is de titel van Susans afstudeerscriptie. Rechterlijke bronnen hebben een grote narratieve kracht. Podcast *De cipierster* over Maria van Nispen, cipierster in de gevangenis van Leiden in de negentiende eeuw. In de podcast zijn de 'bijvangst' van het onderzoek naar Maria van Nispen verwerkt.

Tips: Maak gebruik van rechtevrije afbeeldingen, zoals uit de Rijksstudio Rijksmuseum. Transcriberen van de teksten via Scrivener. Neem elke alinea apart op. Op een Mac staat 'Garageband': direct opnemen, diverse lijnen op te nemen met geluiden en muziek. Achtergrondgeluiden Freesound.org CCO. Audacity is ook een goed programma, evenals Adobe Audition. Publiceren via Achor.fm. Artwork: Rijksstudio en eigen collectie Erfgoed Leiden en Omstreken. Gebruik Pixelmeter om artwork aan te passen.

Bekijk de presentatie in de bestandenbox:

<https://kia.pleio.nl/files/view/55816418/presentatie-elo-podcasten-susan-suer.pdf>

Werken met slices en plannen voor digitale lessen

Ellen Loozen, Nationaal Archief: plannen voor digitale lessen.

Korte aantekeningen:

Nationaal Archief in de klas. Nieuwe educatieprojecten worden vooral online aangeboden. Komende onderwerpen: Opstand en Vrijheid (Tachtigjarige Oorlog en Opstanden in slavernij – 2021 tentoonstelling over Curaçao).

Voor VO worden lessen ontwikkeld via LessonUp. Daar zoeken en maken docenten lessen en zijn we vindbaar. Voor PO ligt het accent op het ontwikkelen van webinars of virtual classrooms ten behoeve van leerkrachten. Daarnaast gaat het Nationaal Archief gebruik maken van Wikiwijs voor PO.

Bekijk de presentatie in de bestandenbox:

<https://kia.pleio.nl/files/view/55816403/presentatie-na-online-educatie-ellen-loozen.pdf>

Handelaar in slaven – Presentatie via Google Arts & Culture

Anneke van Waarden-Koets, Zeeuws Archief: [Handelaar in slaven](#) Presentatie via Google Arts & Culture.

Een mogelijk platform voor het maken van een digitale tentoonstelling is Google Arts & Culture. Geen gemakkelijk programma. Wel een wereldwijd bereik.

Bekijk de presentatie in de bestandenbox:

<https://kia.pleio.nl/files/view/55816408/presentatie-za-online-expositie-slavenhandel-anneke-van-waarden.pdf>

Rondje Digitale ontwikkelingen (in coronatijd).

Sylvia (RAR): IZI-App: gebruikt voor een digitale erfgoedroute (speurtocht 'Op stap met Rijn' en fietsroute).

Aura (SAR): Serie filmpjes van 60 seconden in het kader van de herdenking van het bombardement op Rotterdam. Publiciteit via Instagram levert veel kijkers en reacties op. Kunnen ook worden gebruikt door het onderwijs in combinatie met de Canon.

Ideevorming over professionalisering educatie in de archieven.

Ellen Loozen (NA) leidt het onderwerp in. Bekijk de presentatie in de bestandenbox:

<https://kia.pleio.nl/files/view/55816404/presentatie-na-samenwerkingen-ellen-loozen.pdf>

Waar heb jij behoefte aan?

Susan (ELO): Samenwerken in een overkoepelend platform kan lastig zijn omdat sommige archiefdiensten met andere (erfgoed)instellingen zijn samengevoegd. Organisaties kunnen andere prioriteiten hebben. Samenwerken binnen KEP is plezierig, leerzaam en nuttig. Ook: teachers trainingen verzorgen.

Sylvia (RAR): Inspirerend leren van elkaar. Samen kom je verder. Niet alle archieven hebben meerdere educatiemedewerkers om mee te sparren en samen te werken.

Via KEP kan dat wel. Ideeën: gezamenlijk opleidingstraject. Via KEP een verdiepingstraject aanbieden.

Lise (NHA): Geen nieuw platform. Intensiever samenwerken in KEP-verband.

Sophie (RAA): Verdieping bijeenkomsten KEP.

Marjet (DEN): DEN denkt en doet mee en is graag bereid ondersteuning te bieden.

Laat weten aan welke kennis en ondersteuning behoefte is.

Mieke (LEU): samenwerking in KEP.

Anneke (ZA): Verdiepingsbijeenkomsten KEP en kennis delen met zowel erfgoedmedewerkers als leerkrachten.

Lotte (KW/NDE) NDE heeft de middelen om trainingen te organiseren ook voor KEP.

Aan welk aanbod is behoefte?

Andere vragen: Hoe digitaal toch tot beleving in de klas te komen?

Best practices uitwisselen. Online variant creëren voor 75 jaar Vrijheid

Behoeftte aan ondersteuning door onderwijskundige bij maken van digitale lessen

Vraag: hoe krijg ik goede feedback uit het onderwijs? Hoe beter samen te werken met scholen? Uitwisselen van goede educatieve programma's die je aan het eigen profiel kunt aanpassen

Tip: bekijk de [gebruikersprofielen van docenten en leerlingen](#)

De Werkgroep Samenwerkingsvormen wordt uitgebreid en bestaat nu uit: Yteke van der Vegt (HCL), Ellen Loozen (NA), Sylvia Dumont (RAR), Lotte Baltussen en Rick de Visser (Kennisnetwerk/NDE).

Jaarverslag 2020 en jaarplan 2021.

Anneke van Waarden-Koets (ZA) geeft aan dat er een kort jaarverslag van KEP over 2020 zal worden gemaakt en dat het Jaarplan van 2020 wordt overgeheveld naar 2021, met mogelijk nog wat toevoegingen die het resultaat zijn van de van wensen en behoeften die we tijdens deze online bijeenkomst hebben geïnteriseerd.

Afsluiting

Met dank voor ieders aanwezigheid en inbreng en dank aan Job Nijssen voor de technische ondersteuning, sluit Ellen Loozen en Anneke van Waarden-Koets de online bijeenkomst.

Den Haag/Middelburg, 10 november 2020

Ellen Loozen (Nationaal Archief)

Anneke van Waarden-Koets (Zeeuws Archief)